

## Korenine segajo daleč nazaj

Bivši ministrski predsednik in eden naj-  
bolj znanih italijanskih povojnih politikov,  
poslanec Giulio Andreotti je v ponedeljek,  
11. t.m., imel odlično priložnost, da se je  
lahko neposredno seznanil s sedanjim Tr-  
stom, oziroma s tisto plastjo njegovega pre-  
bivalstva, ki je v zadnjih letih omogočilo  
nastanek Liste za Trst in nato tudi njen  
prevzem oblasti na občinski in pokrajinski  
ravni. Ploskanju županu Cecoviniju in  
hladni, da ne rečemo sovražni, sprejem  
poslanca Andreottija v Krožku za kulturo  
in umetnost, kjer je predstavil zadnji dve  
zajetni knjigi bivšega italijanskega sveto-  
valca pri Zavezniški vojaški upravi v Tr-  
stu, prof. Diega De Castra, sta bili glavni  
značilnosti tega »kulturnega« večera. Ni-  
ti prisotnost avtorja knjig, Istrana De  
Castra, ki mu prav gotovo ni mogoče o-  
čitati, da med svojim bivanjem v Trstu  
ni zagovarjal in branil interesov svoje dr-  
žave in vlade, ni mogla vplivati na raz-  
položenje ogromne večine poslušalcev.

Poslanec Andreotti in prof. De Castro  
sta lahko spoznala, da kažejo Lista za Trst  
in njeni pristaši očitno zadirčnost vsako-  
krat, kadar pade beseda na italijansko-  
jugoslovansko sodelovanje kot stvarno  
perspektivo za rešitev Trsta pred postop-  
nim, a vsem vidnim gospodarskim in druž-  
benim nazadovanjem. «Lista» kratkomalo  
zagovarja izolacijo in sklicujoč se na veli-  
ke patriotske »zasluge« italijanskega dela  
tržaškega prebivalstva zahteva od Italije  
gospodarske in še kdovekakšne privilegije  
ter ji niti na kraj pameti ne pade, da bi se  
sprijaznila z dejanskostjo, to je, da bi spo-  
znala, da mora Trst sam postati akter v ok-  
viru splošnih prizadevanj za postopno od-  
pravljanje lastne krize.

Ne vemo, kaj si je Andreotti pri sebi  
mislil, ko je opazoval svoje poslušalce v  
tržaškem Krožku za kulturo in umetnost.  
Morda pa se je le pokesal, da je dolga leta  
tudi sam prispeval k ustvarjanju takšnega  
političnega vzdušja v Trstu, kakršno je  
prišlo na dan v zadnjih letih z nastankom  
»Liste«. Ni mogoče namreč zanikati, da  
njegove korenine segajo daleč nazaj, kar  
je med drugim razvidno tudi iz zadnjih  
knjig Diega De Castra.

## MUBARAK PO SADATOVIM POTI

V sredo, 14. t.m., je egiptovski parla-  
ment potrdil dosedanjšega podpredsednika  
Hosnija Mubaraka za novega državnega in  
vladnega predsednika. Potrditi ga bo mo-  
ralo še ljudstvo v glasovanjem, ki pa bo sa-  
mo formalnost, saj ne bo imel protikandi-  
datov. Mubarak sam je pretekle dni več-  
krat izjavil in potrdil to tudi z raznimi  
simbolnimi dejanji, npr. s srečanjem, ki ga  
je imel z izraelskim ministrskim predse-  
dnikom Beginom v zvezi s Sadatovim po-  
grebom in s prijateljskim obnašanjem do  
Sadatove vdove in hčera, da misli nadalje-  
vati po njegovi poti in peljati naprej nje-  
govo zunanjo in notranjo politiko. Nedvom-  
no ima res tak namen, vendar pa Mubarak  
ni Sadat in vsakdo ima svojo glavo. Tako  
se lahko že zdaj reče, da je Sadatovo po-  
glavje v egiptovski zgodovini zaključeno in  
da se začne novo poglavje, ki bo sicer  
lahko nadaljevanje Sadatovega, vendar pa  
ne bo enako. Zgodovina gre pač naprej in  
nasledniki niso nikdar isto, kot so bili nji-  
hovi predhodniki. Lahko so boljši, lahko  
so slabši, vedno pa so drugačni.

V bistvu tudi ne gre za to, da naj bi se  
odvijala egiptovska prihodnost tudi zana-  
prej v znamenju Sadata, ampak za to, da  
ostane stabilna in da bo sodelal Egipt še  
naprej na strani tistih sil, ki želijo, da o-  
stane področje Bližnjega vzhoda mirno. Te  
sile predstavljajo predvsem Združene dr-  
žave, ki obetajo Mubaraku in sudanskemu  
predsedniku Nimeiryju vso svojo politično  
in vojaško pomoč v primeru, da bi bila  
napadena. Toda položaj v Egiptu oziroma  
Mubaraku nasprotnem taboru je tako zme-

den, da je skoraj nemogoče napovedati, kaj  
se bo dogajalo z naprej. Dejstvo je sicer,  
da ima Sadatov naslednik proti sebi ves  
muslimanski svet, razen Sudana, toda ta  
svet nikakor ni v enem samem taboru.  
Vemo, da sta Irak in Iran med seboj v vojni  
in da sta sicer oba proti Egiptu pod biv-  
šim Sadatovim in sedanjim vodstvom, toda  
med seboj se še bolj sovražita. Vsaka teh  
držav ima na svoji strani nekaj musliman-  
skih držav in tudi arabske države niso vse  
na strani Iraka. Poleg tega je arabski ta-  
bor razdeljen še na skrajneže in zmerne.  
K tem zadnjim spadata Jordanija, Saudska  
Arabija in še nekaj drugih držav ob Per-  
zijskem zalivu in v Severni Afriki.

S preprostimi besedami se lahko reče,  
da arabski svet ni enoten in nikakor ne  
predstavlja enega samega tabora, ampak  
da se kažejo obrisi treh ali štirih različnih  
arabskih taborov. Lahko se tudi reče, da si  
ti tabori ne bodo nikoli enotni, neglede na  
to, kako se bo končalo puljenje za Egipt.  
Govorjenje o enotnem arabskem narodu ali  
naciji je čista pravljičarja, enako kot nekoč  
fantazije o panslavizmu. Zato s te strani  
Egiptu gotovo ne grozi velika nevarnost.  
Grozi pa mu s strani raznih terorističnih  
central in ekstremističnih gibanj v arab-  
skem svetu, ki z milijardami petrolejskih  
dolarjev in z ideologijami nasilja — ter z  
iluzijami — vnašajo nasilne metode poli-  
tičnega boja in prevratno delovanje v vse,  
posebno pa še v kolikor toliko urejeno de-  
lujoče arabske države. Najbolj ranljive so  
tiste, kjer vlada vsaj polovična demokra-

dalje na 2. strani ■

## Bolj spletke kot resničen politični boj

Na začetku tega tedna je že vse kazalo,  
da bo vlada ministrskega predsednika Spa-  
dolinija odstopila. Tokrat ni šlo za nespo-  
razum ali nesoglasje glede kake važne toč-  
ke vladnega programa, temveč za nekaj,  
kar v italijanskem političnem življenju  
predstavlja novost. Podtajnik socialistične  
stranke Martelli, ki je eden najožjih sode-  
lavcev strankinega tajnika Craxija, je nam-  
reč vložil v poslanski zbornici vprašanje v  
zvezi z vestjo, da se predsednik republi-  
kanske stranke, senator Visentini, skupno  
z upravnikom podjetja Olivetti, De Bene-  
dettijem pogaja z lastniki znane založni-

škega podjetja »Rizzoli« za odkup večine  
delnic tega podjetja. Poslanec Martelli je  
zahteval, naj se o morebitnem odkupu iz-  
reče sam ministrski predsednik Spadolini,  
češ da je politično nedopustno, da bi pred-  
sednik politične stranke (Visentini) katere  
tajnik je predsednik vlade (Spadolini), po-  
stal čez noč lastnik 23 odstotkov celotnega  
tiska v državi. Podjetje Rizzoli med dru-  
gim izdaja do zdaj najvplivnejši italijanski  
dnevnik »Corriere della sera«, tri druge  
dnevniške, med njimi tržaški »Piccolo«, ter  
vrsto tednikov in revij. Poslanec Martelli

dalje na 2. strani ■



## RADIO TRST A

■ NEDELJA, 18. oktobra, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Nediški zvon; 11.00 Mladinski oder: »Roboti so med nami«; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Na goriškem valu — Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditelj; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 19. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Gospodarska problematika pri nas in v svetu; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Nenavadno Kramljanje o navadnih stvarih; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Kulturni dogodki — Zasebna slovenščina v 17. stoletju; 13.00 Poročila; 13.20 Letošnja revija »Primorska poje«; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Pavle Zidar: »Sveta Barbara«; 15.00 V svetu športa in glasbe; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Nova sezona Glasbene matice; 18.00 Pesniške podobe in usode; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 20. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Domači obrabi; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Manjka jih samo beseda; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Kulturno pismo — Beleška; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Javni nastop gojencev šole Glasbene matice; 15.15 Naš jezik; 16.00 Slovenci v miljskem okolišču; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Biografije naših velikih mož: »Fran Levstik ob 150-letnici rojstva«; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 21. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Naš otrok; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin — Beleška; 13.00 Poročila; 13.20 Zenski zbor »Tabor« z Opčin; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Pavle Zidar: »Sveta Barbara«; 15.00 Ameriški gledališki musical! 16.00 Sto let telesno-kulturnega udejstvovanja med Slovenci na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Slovenska literatura v Italiji; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 22. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Živozeleno; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Psihološki utrinki; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 012.00 Od Milj do Devina — Beleška; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.55 Naš jezik; 15.00 Jugoslovanski izvajalci; 16.00 Primorska duhovščina pod fašizmom; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.40 Sodobne slovenske novele; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 23. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 12 let stragteje napetosti v Italiji; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Svet se počasi vrti; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Na goriškem valu — Beleška; 13.00 Poročila; 13.20 Četrtekova srečanja; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Pavle Zidar: »Sveta Barbara«; 15.00 Film in filmska glasba; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 24. oktobra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Tudi starost je lahko lepa; 8.45 Glasben eskice; 9.30 Jaz ženska, žena, mati, gospodinja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le — glasnik Kanalske doline; — Beleška; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pisci; 14.30 Poslušali boste! 14.55 Naš jezik; 15.00 Začnimo s črko »A«; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Med dvema ognjema; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

## Mubarak po Sadatovi poti

## ■ nadaljevanje s 1. strani

cija, ker imajo prevratne in teroristične skupine že zaradi tega v njih lažje delo kot v srednjeveško avtokratskih tiranijah, kot je npr. Saudska Arabija, ali v čistih ekstremnih diktaturah, kot je npr. Irak.

Palestinska osvobodilna fronta, Gedafi, Irak pa tudi Homeini imajo ves interes na tem, da pošiljajo bogato plačane teroriste nad svoje nasprotnike, to je nad tiste, ki jim ne gredo v račun ali o katerih mislijo, da bi jim lahko prekrizali račune. Če se ima torej Mubarak v bližnji prihodnosti česa bati, to niso toliko kakšni politični nasprotniki, ampak naročeni morilci. Ne vemo, kako mislijo Združene države ščititi Sadatovega naslednika pred krogami. Toda nevarnost je tu, predvsem tu. To so glavni argumenti nasprotnikov Sadatove politike realizma. Realizem je namreč priznati, kot je storil Sadat, da arabski svet nikakor ni sposoben in verjetno nikoli v doglednem času ne bo sposoben, da bi pobil vse Izraelce ali jih nagnal spet po svetu, in da mu zato ne preostane drugega, kakor da se z njimi pobota in živi z njimi v miru. Tembolj, ker so prišli vsi iz istega gnezda. Oboji so semitskega izvora in njihovi jeziki so si podobni. Muslimanska vera je enobožna in torej verujejo mohamedanci v istega Boga kot Judje. Naravnost čuditi se je, da arabski politiki ne vidijo tako preproste resnice. Od sodelovanja med Izraelci in Arabci bi imeli oboji samo korist in ne majhno.

Sadat je bil edini, ki se mu je to posvetilo. Zdaj bomo videli, če se bo mogel ravnati po tej preprosti resnici tudi njegov naslednik Mubarak. Če bi imeli arabski oblastniki manj milijard dolarjev, ki jih do-

bivajo za petrolej in jih zapravljajo za orožje in razkošje, bi bilo gotovo boljše za ves arabski svet in predvsem za tiste uboge množice, ki se vedno bolj spreminjajo samo v manevrsko maso takih nasilnikov in demagogov, ki si celo domišljajo, da bodo lahko izkoristili v svoje namene tudi v bistvu čisto drugačne interese Sovjetske zveze. V resnici pa je ravno Sovjetska zveza še eno jamstvo več, da zaslepljena politika arabskih skrajnežev in teroristov v nobenem primeru ne more uspeti. V bistvu so samo drobiž v sovjetskem žepu, če ravno si sami domišljajo obratno. Pravi boj za Egipt in za ves Bližnji in Srednji Vzhod kot seveda tudi za severno Afriko se bije in se bo tudi zanaprej bil samo med Moskvijo in Washingtonom. V tem boju bo padla odločitev tako za Egipt kot za ves arabski svet.

—o—

## PICCOLI BO SPREJEL ENOTNO SLOVENSKO DELEGACIJO

Te dni je v Trst prispela vest, da bo glavni tajnik Krščanske demokracije poslanec Flaminio Piccoli v torek, 20. t.m., sprejel v Rimu enotno delegacijo slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Znano je, da so predstavniki slovenske narodne manjšine že pred leti zaprosili za sprejem pri vseh tajnikih strank ustavnega loka in svojo prošnjo ponovili zlasti potem, ko je posebna komisija pri predsedstvu vlade zaključila svoje delo v zvezi s pripravami na izoblikovanje zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Pred leti je enotno delegacijo sprejel le tajnik liberalne stranke Zanone.

## Bolj spletke kot resničen politični boj

## ■ nadaljevanje s 1. strani

je hkrati zahteval, naj finančni minister odredi preiskavo o izvoru desetih milijard, ki jih bosta Visentini in njegov sodelavec morala plačati ob sklepu pogajanj. Finančni minister Formica, ki je socialist, je že izjavil, da bo zadevo sprožil na seji vlade.

Politični opazovalci menijo, da se za najnovejšo pobudo vidnega predstavnika socialistične stranke nekaj skriva, saj malokdo verjame, da poslanca Martellija — in socialističnega tajnika Craxija, ki stoji za njim — zaskrbljuje dejstvo, da utegneto dva industrija, kot sta Visentini in De Benedetti, postati lastnika večine delnic založniškega podjetja »Rizzoli«. Oba pri tem opravljata le svoj poklic. Resnični razlog za to socialistično pobudo mora biti nekje drugje, pri čemer nekateri pisci opozarjajo, da je pred nekaj meseci 40 odstotkov delnic podjetja »Rizzoli« prešlo v roke znane milanskega bančnika Calvija, ki je bil nedavno tega obsojen zaradi valutnih prekrškov in ki je med preiskavo baje priznal, da je za socialistično stranko »izposloval« precejšnjo vsoto milijard lir. Cal-

vi pa se baje nikakor noče sprijazniti z mislijo, da bi utegnula Visentini in De Benedetti postati lastnika večine delnic in torej »gospodarja« podjetja »Rizzoli«. To naj bi torej bili resnični razlogi posega socialističnega prvaka v parlamentu, ki se ne bi pomišljal sprožiti celo krizo vlade, katere predsednik je po tolikih letih nedemokratski politik.

Kriza je bila sicer v zadnjem trenutku preprečena, kajti senator Visentini je izjavil, da se bo odpovedal dolžnostim strankinega predsednika, če se bodo pogajanja o zadevi Rizzoli uspešno zaključila, predsednik vlade Spadolini pa je naglasil, da bo skrbel za strogo spoštovanje zakona o založniški dejavnosti. Socialisti so svojo grožnjo tudi zato omilili, ker so ugotovili, da so v tej zadevi ostali osamljeni, saj so druge vladne stranke poudarile, kako odločno nasprotujejo politični krizi, ki bi gotovo vodila k razpisu predčasnih političnih volitev. Vprašanje je bilo trenutno »zamrznjeno«, a bo po vsej verjetnosti prej ali slej ponovno postalo aktualno, kot se redno dogaja, kadar so predmet razprave stvari, ki so bolj podobne spletkam kot resničnemu političnemu ali idejnemu boju.



# Egipt - revna bogata država

Egipt je po številu prebivalstva največja arabska država, hkrati pa je to tista država v severni Afriki, ki je po svoji zgodovini najtesneje povezana z Evropo že od predrimskih, še bolj pa od rimskih časov pa vse do modernih dni. Tesno je tudi povezana z zgodovino zahodne kulture in krščanstva. Iz egiptovskega samostana sv. Katarine na Sinajskem polotoku izvira najstarejši v celoti ohranjeni grški rokopis nove zaveze svetega pisma. V zadnji svetovni vojni je odigral Egipt važno vlogo kot oporišče in izhodišče britanskih čet, ki so sprožile protiofenzivo proti silam osi, ki so se skušale polastiti severne Afrike, da bi tako vrgle Britance iz Sredozemlja.

Egipt je po ustavi, ki velja od leta 1971, predsedniška republika. Predsednik republike ostane na oblasti šest let. Kandidira ga narodna zbornica, tj. parlament, ki šteje 372 izvoljenih poslancev, med katerimi pa mora biti vsaj 30 žensk, in še deset poslancev, katere imenuje predsednik. V parlamentu so zastopane tri stranke, ki so dobile pri zadnjih parlamentarnih volitvah leta 1979 naslednje število poslancev: Nacionalna demokratična stranka 331, Socialistična stranka dela 29 in Liberalno-socialistična stranka 3, devet poslancev pa je neodvisnih. Pokojni Anwar El-Sadat je opravljal, kot je to v navadi v predsedniških republikah, hkrati funkcije državne in vladnega predsednika. Isto seveda velja za njegovega naslednika Mubaraka. To mu zagotavlja veliko oblast, ki pa je pod nadzorstvom parlamenta.

Egipt meri 1.001.449 kv. km, od katerih pa je samo 35.577 rodovitnih, torej precej manj kot za dve Slovenije. Vse drugo je puščava. Na tistih manj kot 35.577 kv. kilometrih pa živi zdaj 40 milijonov ljudi. Zanimivo je, da leži del egiptovskega ozemlja v Aziji in sicer nekaj manj kot 60 tisoč kvadratnih kilometrov. To je ozemlje na azijski strani Sueškega prekopa, znano kot Sinajski polotok. Zdaj je delno še zasedeno od Izraelcev, toda čez pol leta bodo ti po sedaj veljavnem sporazumu, sklenjenem na ameriško posredovanje, izpraznili še en pas Sinajskega polotoka, če ne čega. Egipčani govorijo seveda arabsko, ni pa dvoma, da so rasno mešani in da se po njihovih žilah pretaka v veliki meri kri nekdanjih Egipčanov. Za potomce prvotnih Egipčanov veljajo posebno krščanski Kopti, ki jih je blizu 1.200.000. Razdeljeni so v pravoslavne, protestantske in s katoliško Cerkvijo združene Kopte. Drugih katoličanov rimskega obreda je okrog 50.000, medtem ko pripada okrog 93 odst. prebivalstva muslimanski veri.

Glavno mesto Egipta je Kairo, po arabsko El-Qahira, ki ima 6.820.000 prebivalcev. Podnebje je zelo prijetno in predvsem zelo zdravo, ker je zaradi obsežnih puščav suho. Januarska temperatura znaša od 13,5 do 16 stop. Celzija, povprečna julijska temperatura pa malokje preseže 30 stopinj. Letno povprečje je 21-22 stopinj. Pravijo, da je egiptovsko podnebje idealno za zdravljenje bolnih na pljučih. Ker ima Egipt zaradi sončnega in suhega podnebja malo

dežja, je za poljedelstvo zelo važno umetno namakanje, ki je, kot znano, že od starodavnih časov odvisno od Nila. Poljedelstvo s sadjarstvom je zato dobro razvito in pridelujejo vse mogoče pridelke, od soje, boba in leče do oljk, grozdja in južnega sadja ter dateljnov. Ne manjka niti banan, jabolk, hrušk, breskev in marelic. Šibkejša je živinoreja, ker pač ni zadostnih površin za pašo. Nalovijo pa letno okrog 100 tisoč ton rib, od tega polovico v jezerih in ribnikih v Nilovi delti.

Kar zadeva rudnine, je zdaj najvažnejši petrolej, ki so ga načrpali leta 1979 že nad 26.000.000 ton. Petrolejske čistilnice so v Kairu in Aleksandriji. Omeniti je še fosfate, mangan, morsko sol, železno rudo in žveplo. Med industrijami sta najvažnejši tekstilna in tobačna. Že od nekdanj so slovele egiptovske cigarete, ki jih pa izdelujejo iz uvoženega tobaka, ker je v Egiptu prepovedano pridelovati tobak. Važne so še mlevska industrija, tovarne čevljev, papirnice, pivovarne in cementarna. V razvoju so železarne, jeklarne in kemična industrija. Važen vir dohodkov pomeni za Egipt tudi Sueški prekop. Zadnja razpoložljiva statistika se nanaša na leta 1978. Tisto leto je plulo skozi prekop 21.266 ladij, katerih tonaža je znašala skupno nekaj nad 248 milijonov ton. Omeniti je še, da živi 45 odst. egiptovskega prebivalstva v mestih in da živi 51 odst. prebivalstva od poljedelstva. Turizem je kljub znamenitostim in zanimivostim, ki jih nudi starodavni Egipt, še slabo razvit. Deželo obišče komaj kak milijon tujih turistov na leto.

Če bi Egipt pospešil svoj gospodarski razvoj in če bi bila odpravljena težka de-

dalje na 6. strani ■

## PROSTOR MLADIH

# 25-LETNICA SLOVENSKEGA KULTURNEGA KLUBA

Petindvajset let neprekinjenega delovanja Slovenskega kulturnega kluba je gotovo obletnica, ki se je moramo spomniti. S svojimi vsakotedenskimi sobotnimi srečanji in predavanji, s svojimi izleti in polletnimi letovanji ali »Malimi Dragami«, ki so jih organizirali zadnja leta, je nedvomno ena tistih mladinskih organizacij, ki so s svojim delovanjem dale neizbrisni pečat naši stvarnosti v zadnjih petindvajsetih letih.

To svojo pomembno obletnico so sedanjí in seveda tudi vsi tisti člani, ki so šli v petindvajsetih letih skozi klubske prostore, proslavili v soboto, 10. oktobra. Slavnostni govor ob začetku proslave je imela sedanja predsednica Silvija Callin, ki je podčrtala vlogo, ki jo je ta mladinska organizacija v svojem neprekinjenem delovanju opravila med slovensko mladino, predvsem študentovsko. Koliko mladih je delovalo in se vzganjalo v klubu, mladih, ki so danes vidne osebnosti našega manjšinskega kulturnega, političnega, družbenega, z eno besedo, narodnega življenja.

Tako pred petindvajsetimi leti kot danes pa člani Slovenskega kulturnega kluba še usmerjajo svoje delovanje po načelih slovenstva, krščanstva in pluralizma in prav gotovo so prav ta načela tista, ki dajejo klubu pomen in življenjskost. Pred-

sednica se je v svojem govoru spomnila tudi na pokojnega prof. Jožeta Peterlina, neutrudnega kulturnega delavca in vzgojitelja, ki je kot pobudnik znal vedno stati Slovenskemu kulturnemu klubu ob strani, kot skrben oče.

V osrednjem delu proslave so nekateri člani Skk brali literarne prispevke nekdanjih in sedanjih »klubovcev«. Izbor del je pripravila prof. Zora Tavčar, ki že vrsto let vodi v okviru kluba literarni krožek, ki občasno objavlja svoje prispevke v Mladiki ali pa na tržaškem Radiu. Poslušali smo tako lahko celo vrsto proznih del in pesmi, ki so jih svoj čas napisali ljudje, ki so tudi danes še vedno dejavni na literarnem področju, kot so Bruna Pertot, Boris Pangerc ali Irena Žerjal, slišali smo tudi veliko lepih prispevkov nekaterih sedanjih članov Slovenskega kulturnega kluba, ki bi se lahko razvili v novo generacijo literarnih ustvarjalcev, seveda le, če bodo pri tem delu vztrajali in se vadili, za kar je naša dolžnost, da jih vsi spodbujamo in jim stojimo ob strani. Med posameznimi črticami, humoreskami, potopisi, pesmimi itd. so igrigrali in zapeli David Krebelj, Robi Šturman in Barbara Škrlavaj, ob njih pa je izvajal klasične odlomke mladi kitarist, Marko Feri. Po branju treh pesmi, ki so zaključile ta del programa, ene najmlajših članic

Slovenskega kulturnega kluba Marjanke Rebula, sta spregovorila v pozdrav dva nekdanja klubovca, prvi predsednik Skk dr. Drago Štoka in Sergij Pahor v imenu Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev. Oba sta se v svojih govorih spomnila na prva leta delovanja kluba, podčrtala načela in nadvse pomembno vlogo, ki jo je klub imel in jo še ima med našo mladino. Dr. Štoka se je v svojem pozdravu spomnil tudi na čas, ko je klub nastajal, to je bil čas, ko so v Trstu gledali na Slovence skrajno grdo in nestrpno, tudi zato je bil nastanek kluba potrebna in kot se je pokazalo, uspešna odločitev.

Pevski nastop »Tržaškega mešanega zbor«, ki ga v glavnem sestavljajo sami klubovci in ki tudi redno vadi v prostorih Slovenskega kulturnega kluba v ul. Donizetti 3, je zaključil večer. Zbor je pod vodstvom mladega Tomaža Simčiča zapel tri pesmi, Merkujevo »Bori«, Vrabčevo »Bratci veseli« in za zaključek Premrlovo »Zdravico«, ki je izvenela kot želja za nadaljnje uspehe pri delovanju Slovenskega kulturnega kluba.

Po uradnem delu večera je bila na vrsti družabnost z zakusko. Ob prijetnem kramljanju, obnavljanju klubovskih spominov in petju je minil ta večer, ki je bil za vse stare in nove člane gotovo važen jubilej, ob katerem so se ne samo lahko ozrli na opravljeno delo, ampak so lahko prav ob tem pretresanju dobili novega zagona za nadaljnje delo, ki ga odbor že pripravlja za to delovno leto in seveda tudi za prihodnje čase.



# „Zavod Jadrana” v Devinu

»Nekako na začetku tega leta se je začela ta zgodba. V Devinu in okolici se je razširila vest, da namerava deželna, seveda z odobritvijo devinsko-nabrežinske občine, ustanoviti v Devinu »Mednarodni zavod združenega sveta«, o katerem je bilo veliko govora v zadnjih letih, le da ni nihče verjel, da se bo lahko ta mednarodna ustanova odločila za Devino, kjer ni ustreznih struktur, ki bi po mnenju vseh bile potrebne za dobro delovanje takega zavoda. Na začetku so govorili, da si bo zavod zgradil

razpolago devinski princ, v vojašnici finančnih stražnikov in tudi v stari devinski šoli, ki je od letošnje jeseni prazna, ker so se otroci preselili v novo, ki pa do zdaj še ni bila niti otvorenja, čeprav gre za pomemben kulturni dogodek, ki ne bi smel neopazno mimo nas.

Toda pustimo novo šolo in se povrnimo k stari, ki so jo na lastno pobudo in z lastnim denarjem zgradili domačini na začetku tega stoletja. To je bila šola, kot smo že večkrat pisali v našem listu, ki je resnično bila važna za Devino in njegove vaščane, ne samo kot šola, ampak tudi kot prostor, ki je lahko služil za kulturne prireditve, ki bi jim majhna župnijska dvorana ne mogla biti kos. To šolo so občinska uprava in nekatere stranke velikokrat obljubile v kulturne namene, ko bodo prostori prazni, toda iz tega, kot se zdi, ne bo nič, kajti prav prejšnji petek je podpredsednik Mednarodnih zavodov združenega sveta Antonin Besse podpisal pri notarju listino, s katero je tudi uradno ustanovljen v Devinu »Zavod Jadrana«, kot se bo imenoval.

Vse torej kaže, da se občina in ta mednarodna ustanova, ki stoji za zavodom, nista ustrašili stanja, v katerem se nahajajo vse tri omenjene zgradbe, in sta se odločili za Devino. Ni nam znano pa, če je ta Mednarodni zavod združenega sveta pristal na vse tiste pogoje, ki nam je zagotovil g. župan, da jih bo občina postavila, preden bo pristala na ustanovitev tega zavoda v Devinu. Če hočemo biti odkriti, v resnici niti ne vemo, če je občina te pogoje, po katerih naj bi zavod zapustil popravljeno staro šolo v dogledno kratkem času, sploh predložila. Vsekakor bi bilo zanimivo vedeti, kaj je na tem. Devinske kulturne organizacije se bodo torej, kot kaže, morale obrisati pod nosom za staro devinsko šolo in njene prostore. Ne preostaja nam drugega, kot da upamo, da nam bo občinska uprava dovo-

lila vsaj priložnostno uporabo prostorov v novi šoli, za kar so društva, ki delujejo v Devinu, že vložila prošnjo pri pristojnih občinskih organih.

Toliko o tem, kaj mislimo o vprašanju stare devinske šole. Glede zavoda in številnih študentov, ki naj bi se v Devinu učili, pa upamo, da bo njihovo bivanje v Devinu, kljub po našem mnenju neprimernim prostorom, uspešno, da se bodo lepo vključili v novo kulturno okolje in da bodo v njem tudi uspešno zaživel, saj kot nam je znano, učenje v podobnih zavodih teži tudi za tem, da se učenci soočijo s kulturami, ki jih obdajajo. Upamo zato, da se bodo študentje in njihovi profesorji zanimali tudi za slovensko kulturo, saj bodo živeli v vasi, kjer smo Slovenci za enkrat še vedno aktivno prisotni in skušamo po svojih močeh ostati zvesti našemu narodu in naši kulturi, naši zgodovini, naši šoli.

M. T.

—o—

## Pokrajinski izvršni odbor SSK o aktualnih problemih

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji seji, 8. t.m., razpravljaval o nekaterih aktualnih vprašanjih tako s področja krajevnih uprav kot tudi s področja skupnih kulturnih ustanov.

Pokrajinski tajnik Harej je tako poročal o položaju v devinsko-nabrežinski občini v luči zadnjih razgovorov med zainteresiranimi političnimi silami za premostitev ovir na poti za zadovoljivo rešitev upravljanja omenjene občine, da se preprečijo komisarjska uprava in nove volitve.

V zvezi z zavlačevanjem imenovanja komisarja na tržaški občini in pokrajini po zavrtnitvi zadevnih proračunov izvršni odbor SSK meni, da gre za taktiko, ki v ničemer ne koristi razčiščevanju odnosov med glavnimi političnimi silami, temveč jih še bolj zapleta. Hkrati takšno stanje daje manjšinski Listi za Trst določen maneverski prostor kot sili, ki je na čelu dveh največjih krajevnih ustanov. Dejstvo, da je povzročitev krize na provinci izročila Listi še to upravo, ostaja politična napaka, ki utegne škoditi vsem strankam ustavnega loka.

Za nas Slovence — pripominja izvršni odbor SSK — pa je ironija, da prav sedanja uprava tržaške občine prikazuje razstavo grafikov iz Slovenije kot prispevek k sožitju narodov in kultur, po drugi strani pa se brani jezika slovenskih občanov in samih razstavljalcev.

Izvršni odbor SSK je na isti seji poglobil tudi razpravo o ustroju in delovanju slovenske gledališke ustanove v Trstu v luči nedavnih sprememb v njenem vrhu, enakopravnosti glede dodeljevanja deželnih podpor za njeno delovanje ter programske politike, ki mora odražati težnje in čustva celotne slovenske narodnostne skupnosti, tudi ko gre za prikazovanje dogodkov in oseb iz naše polpretekle zgodovine.

Končno je izvršni odbor razpravljaval o najprimernejših oblikah in načinih proslavitve žrtev drugega tržaškega procesa pred fašističnim Posebnim sodiščem pred 40 leti, ko je bilo obsojenih na smrt in ustreljenih pet primorskih Slovencev: Bobek, Ivančič, Kos, Tomažič in Vadnal.

### DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

v Trstu

vabi na srečanje  
s pisateljem

ALOJZOM REBULO

ob izidu njegove zadnje knjige

»Zeleno izgnanstvo«

Knjigo bo predstavil Saša Martelanc. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, v ponedeljek, 19. oktobra, ob 20. uri.

samostojna poslopja v Črničju na zemljišču, ki bi ga dal na razpolago devinski princ Thurn und Taxis, vendar so se stvari drugače obrnile. Črničje je prišlo po določbi same občine pod nezazidljivo področje in tako se za sedaj tam ne more graditi.

Kot se vsi dobro spominjamo, je na začetku tega leta prišla v javnost vest, da so tudi ta problem rešili in da se bo teh dvesto dijakov, ki naj bi jih učilo približno štirideset profesorjev, naselilo in se učilo v treh devinskih stavbah. Se pravi, v hiši za goste v devinskem gradu, ki jo daje na

## Izvršni odbor SSK odločno obsoja napad na šolo

Izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je svojo sejo v ponedeljek, 12. t. m., v celoti posvetil problemom slovenskih šol, ki se morajo še vedno soočiti s starimi in novimi težavami. Temeljni pogoj za smotno in plodno rast javnih izobraževalnih struktur, namenjenih slovenski narodnosti skupnosti, je upravna, didaktična in programsko-kulturna avtonomija, z uresničitvijo katere je povezano tudi vprašanje večje zavzetosti vseh šolskih komponent za uspešno delovanje šol.

Razprava o tem se bo razčlenjeno razvijala dalje v okviru strokovne šolske komisije, vendar je treba v zvezi s tem vprašanjem še poudariti, da je vir raznih napetosti in trenj zlasti ob začetku šolskega leta v mnogih primerih birokratsko vodenje in reševanje problemov tako slovenskih kot italijanskih šol. Primer takšnega z vseh vidikov zgrešenega urejevanja je tudi stanje v zvezi z razporeditvijo prostorov v središčnem poslopiju osnovne šole na Opčinah.

Izvršni odbor SSK podpira stališče staršev, da se slovenski razredi osredotočijo v omenjenem šolskem poslopiju, in njihova zadevna prizadevanja za pravično rešitev. Zato je pokrajinski izvršni odbor SSK zaprepačen nad nočnim napadom med nedeljo in ponedeljkom na slovensko srednjo šolo »S. Kosovel« prav tako na Opčinah in vandalskimi dejanji običajnih »neznančev«, ki jih je mogoče logično povezati s problemom prostorov v omenjeni osnovni šoli pri tramvajski postaji, zato vandalski napad še toliko bolj najodločneje obsoja. Pobudniki takšnih nasilnih dejanj so lahko samo politični dediči škvadrizma in fašizma pri nas, ki nasprotujejo mirnemu sožitju in enakopravnemu demokratičnemu dialogu.

Slovenska skupnost izraža vodstvu prizadete šole »S. Kosovel«, osebju in učencem ter staršem svojo solidarnost, hkrati pa poziva slovensko javnost, naj dostojno in demokratično protestira proti temu poskusu izzivanja in ustrahovanja naših ljudi.



# Deseti občni zbor »Š. Z. Olimpia«

Pred dvema tednoma je bil v Katoliškem domu v Gorici 10. občni zbor športnega združenja »Olympia«. Udeležilo se ga je veliko število članov, med katerimi je bilo opaziti mnogo mladih športnikov; to je treba še posebej poudariti, ker pomeni, da »Olympia« še vedno zna potegniti v svoje vrste mlade sile, ki so ob večji in dolgoletni izkušnji nekaterih starejših jamstvo, da bo društvo še naprej delovalo in opravljalo svoje poslanstvo zdravega in slovenskega združenja v goriškem športnem življenju. Moramo povedati, da je »Olympia« v povojnem času prvo ustanovljeno in organizirano športno združenje in prav letos obhaja dvajsetletnico svoje ustanovitve. V vsem tem času je opravilo veliko dela med našo mladino in gojilo razne športne panoge, od lahke atletike, odbojke do smučarske dejavnosti. Organiziralo je tudi vrsto važnih manifestacij, kot sta bila memorial »Mirko Filej«, odbojarski turnir »Peter Špacapan«, in je bilo tudi prvo društvo, ki je organiziralo odbojarsko srečanje med ekipami naše dežele in iz Slovenije v času, ko ni bilo toliko športnih izmenjav (in tudi kulturnih ali rekreativnih), kot jih imamo danes. »Olympia« je bila tista, ki je prelomila led pred mnogimi leti in omogočila, da je prišlo do srečanja med predstavništvi iz dežele Furlanije-Juljske krajine in Slovenije. V začetnih letih in še kasneje je imela tudi zelo dobro organizirano lahkoatletsko sekcijo, največje uspehe pa je zabeležila na področju odbojke, kar se dogaja še danes. Največja in najbolj aktivna je bila prisotnost prav na tem področju, saj je »Olympia« vsako leto nastopila v raznih prvenstvih, tako v moški kot ženski sekciji; v zadnjih letih ni nobeno moštvo na Goriškem nastopalo v tolikih prvenstvih kot prav »Olympia«: letos se je društvo na primer prijavilo kar v devetih prvenstvih. Mislimo, da je odbojarska sekcija tista, ki bo tudi v bodoče dala največ zadoščenja športnikom in tudi društvu, saj je prav na tem področju največ naraščaja.

O delovanju in usmeritvi združenja je na občnem zboru najprej spregovoril doseđani predsednik dr. Karlo Brešan, ki je v daljšem govoru omenil vse važnejše etape dvajsetletnega obstoja tega društva. Ob

zaključku je nakazal tudi nekatera nerešena vprašanja v okviru »Olympie«, se zavzel za čim večjo angažiranost članov in odbojnikov in se zahvalil vsem, ki so prispevali, da je društvo doseglo tako zavirljive uspehe. Zatem je prof. Martin Kranner podal dolgo poročilo o delovanju raznih sekcij in se zlasti dolgo zaustavil o vprašanih odbojarske sekcije in o tehničnih aspektih celotnega delovanja, saj je prof. Kranner poleg drugih funkcij v odboru že vsa leta tehnični vodja »Olympie«. O smučarskem delovanju je poročal odbornik dr. Jože Vrtovec; medtem ko je Marjan Vižintin podal svoje blagajniško poročilo. Sledila je zelo živahna razprava, v katero so posegli številni prisotni, zlasti mladi, ki so izrazili tudi nekatera kritična stališča, kar je prispevalo k zelo odkritemu soočanju o trenutnih problemih, ki jih preživlja združenje; to je tudi normalno, saj so kritični momenti prisotni v vseh društvih, tudi takih, ki razpolagajo s finančnimi sredstvi, kar pa bi ne mogli reči o športnem združenju »Olympia«, ki vrši svoje delo z občasnimi podporami javnih ustanov in nekaterih obrtnikov.

Občnemu zboru, ki mu je predsedoval

Emil Valentinčič, so prinesli pozdrave pokrajinski odbornik Marija Ferletič in predstavniki športnega združenja »Soča« iz sovođenske občine. Po končani diskusiji in pozdravih so sledile volitve novega odbora, razsodišča in nadzornega odbora. Glavni odbor se je sestal naslednji teden v četrtek, 8. oktobra, na prvi redni seji, ki ji je predsedoval najstarejši član odbora, prof. Martin Kranner. Na dnevnem redu so bile volitve predsednika in ostalih odborniških mest. Za predsednika je bil izvoljen dr. Jože Vrtovec, podpredsednik in tehnični vodja je prof. Kranner, tajnica Emanuela Primožič, ki je obenem tudi načelnik ženske odbojarske sekcije; za blagajnika je bil potrjen Marjan Vižintin, gospodar društva je Rinaldo Dornik, načelnik moške odbojarske sekcije Marko Cotič, referent za lahko atletiko Albert Devetak, za tisk Goran Rustja. V odboru sta še Andrej Košič in dr. Karlo Brešan, ki bo odgovoren za organizacijska vprašanja. Na občnem zboru so izvolili tudi nadzorni odbor, ki ga sestavljajo Milan Jarc, Emil Valentinčič in Jurij Špacapan, v razsodišče pa so bili izvoljeni Roman Cotič, Ciril Koršič in dr. Dominik Vrtovec. Na prvi seji so po porazdelitvi odborniških funkcij razpravljali tudi o nekaterih tehničnih in organizacijskih vprašanjih. Druga seja pa je bila v preteklih dneh.

## Slovesno odprtje mejnega prehoda v Štandrežu

V nedeljo, 18. oktobra, bosta ministra za zunanje zadeve Colombo in Vrhovec uradno otvorila novi mejni prehod Štandrež - Vrtojba. Gre za dogodek izredne važnosti, kar bo potrdila tudi prisotnost političnih osebnosti na tako visoki ravni. Mejni prehod je sad dolgoletnega sodelovanja med obema državama, istočasno pa tudi pomembno priznanje za Gorico in Novo Gorico, ki s tem mejnim objektom potrjujeta politiko medsebojnega sporazumevanja in dobrososedskih odnosov, obenem pa postavljata temelje širšega sodelovanja in vsestranske izmenjave med Vzhodom in Zahodom. Novi mejni prehod s svojimi modernimi strukturami in zagotovljeno funkcionalnostjo daje velike možnosti za vsestransko okrepitev vloge, ki jo vršita obe mesti na tem predelu italijansko-jugoslovske meje; in to je vloga mostu in

zblizevanja, ki sta jo mesti začeli izvrševati že pred mnogimi leti in ki je dobila svojo potrditev v Osimskih sporazumih. Soglasno sta premostili težave in določene predsodke, ki so bili še tako živi v prvih petnajstih letih po drugi svetovni vojni. Potem se je začelo graditi odnose na novi podlagi, na ravni vedno večjega razumevanja in dogovarjanja in danes so sadovi tega skupnega dela vidni in otipljivi. Otvoritev mejnega prehoda je zelo pomemben uspeh obmejnega sodelovanja. Slovesnost se bo začela ob 9.45 z govori goriškega in novogoriškega župana ter ministrov Colomba in Vrhovca.

—o—

### DOGOVOR O POKRAJINSKIH PREVOZIH

Na sestanku med pokrajinskimi upravitelji, predsednikom avtobusnega podjetja APT, zasebnih podjetij in sindikatov so se sporazumeli, da bodo do konca tega leta sklenili pogodbo med APT in podjetjem La Gradese in Autovie Triestine, da se omenjeni podjetji vključita v pokrajinsko avtoprevozno podjetje. La Gradese vozi na progi Gorica - Tržič - Gradež, z nakupom desetih modernih avtobusov bo konkretno izvedena vključitev v pokrajinsko javno podjetje, kar bo prispevalo k večji učinkovitosti in boljši koordinaciji med raznimi avtobusnimi progami. To je bila svojčas sprejeta politična obveza na goriški pokrajini. Istočasno s podjetjem La Gradese bodo tudi Autovie Triestine (ki vozi na progi Gorica - Trst) prešle pod APT. S to vključitvijo bo mogoče uvesti boljše prometne zveze in cenejše prevoze, kot je na omenjenem sestanku poudaril pokrajinski odbornik Bressan; ves avtobusni promet bo tako postal javnega značaja.

## Seja deželnega tajništva Slovenske skupnosti

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti se je sestalo pod predsedstvom Andreja Bratuža na redni seji v sredo 7. t. m. in obravnavalo vrsto politično-upravnih vprašanj deželnega značaja in sodelovanja z manjšinskimi političnimi organizacijami. Deželni tajnik Drago Štoka je poročal o poteku priprav na obisk deželne delegacije SSK, na Koroškem, kjer bo gost Narodnega sveta koroških Slovencev in se udeležila manifestacij, ki jih bodo na Koroškem priredili kot odgovor na protislovska zadržanja tamkajšnjih oblasti.

Deželno tajništvo je nato obširno razpravljalo o bližnjem popisu prebivalstva

in s tem v zvezi obsodilo nespremljiva stališča centralnega statističnega zavoda, ki ni poskrbelo za dvojezične popisne pole, kot se dogaja za druge manjšine v Italiji, na celotnem ozemlju, kjer živi slovska narodna skupnost.

Nadalje je deželno tajništvo obravnavalo politični položaj deželne uprave, ki po mnenju SSK ne odraža situacije političnih zavezništva v lokalnih upravah. Zato je nujno, da se sedanja večina, ki jo sestavljajo DC, PSI in PRI, razširi tudi na druge stranke in da se tudi SSK zagotovi odgovornejšo vlogo v deželni merili, kot jo ima stranka v krajevnih upravah



# IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

## Nova sezona Slovenskega stalnega gledališča

Vsaka nova gledališka sezona je gotovo zelo pomemben dogodek za vsako gledališče. Ze izbira novega repertoarja je težavno in odgovorno delo, saj mora gledališče upoštevati nič koliko dejavnikov, ki lahko nanj vplivajo. Treba je vzeti v poštev vse podatke, ki jim lahko nudijo prejšnje sezone, obenem pa je treba upoštevati zmogljivosti gledališkega kadra, okus publike, nova dramska dela, ki so mogoče v zadnjih časih bila napisana in ne nazadnje tudi gmotna vprašanja, ki jih mora gledališče reševati. Če je zato pomemben kulturni dogodek že najava novega repertoarja, je začetek nove sezone tudi konkretna priložnost, ki kaže, da je gledališče živo, da dela in da hoče biti prisotno v javnosti.

Slovensko stalno gledališče iz Trsta je v petek, 9. t. m. začelo svojo novo sezono. Uprizorili so dramo Ferda Kozaka »Punčka«, ki hoče s svojim prikazom pokvarjene in uspeha lačne malomeščanske družbe kritizirati in nam predočiti ta svet brez globljih vrednot in nam lahko zato kaže, v nekem smislu, tudi naše napake. Dramo je režiral Jože Babič. Nastopili pa so Livij Bogatec, Tone Gogala, Drago Gorup, Lidija Kozlovič, Alojz Milič, Anton Petje in Nevenka Sedlarjeva. Za sceno je poskrbel Sveto Jovanovič, kostume je izdelala Marija Vidau, za glasbene vložke pa je poskrbel Aleksander Vodopivec.

Kot smo lahko videli na lepkih in raznih oglasih v časopisih, so se pri Slovenskem stalnem gledališču odločili za sedem

abonmajskih predstav, od katerih bodo poleg »Punčke«, še tri naštudirali igralci tržaškega slovenskega gledališča, gostovali pa bodo z »Don Juanom« igralci Primorskega stalnega gledališča, Mestno gledališče ljubljansko nam bo prikazalo satirično igro »Na svidenje nad zvezdami«, zagrebško gledališče Komedija pa glasbeno igro »Človek iz Manče«. Izven abonmaja so v programu dela Matjaža Kmecla »Intervju« in Launouxovo delo »Odpirač«. Za otroke bodo igrali Pavla Golije »Jurček«. Ker smo v Levstikovem letu, bodo za šolsko mladež odigrali Babičevo priredbo »Minister Gregor pa nič« in dokumentarno lepjenko Aca Mermolje v spomin na ustrelitev Pinka Tomažiča.

S petkovo premiero se je torej začelo novo delovno leto Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Repertoar je gotovo zelo bogat, ko so se odločali zanj so verjetno dobro izbirali in upajmo, da bodo tudi predstave dobre, kajti le če bo gledališče imelo zdravo repertoarno politiko, se bo v naši javnosti povečalo zanimanje za gledališče, ki je v zadnjih letih upadalo, četudi se zdi, kot trdijo v gledaliških krogih, da se je prav v zadnjem letu zanimanje zanj močno povečalo in da je ta uspeh predvsem sad tega, da se je gledališče podalo med ljudi. Verjetno je v tem rešitev določenih težav, ki bi jih lahko označili s pojmom: »Zanimanje za gledališče«.

Ko pišemo o gledališču, je morda tudi prav, da se spomnimo na gledališko šolo,

ki jo je odprlo Slovensko stalno gledališče. Ze prejšnja leta smo opazili, da je za to šolo vladalo na Tržaškem in Goriškem precejšnje zanimanje. Zanj se je odločilo veliko mladih, od katerih so tudi nekateri na odru pokazali, da jim igranje leži. Pobuda je gotovo zelo pozitivna. Ne samo, da na ta način lahko gledališče ustvarja svoje nove kadre, obogatijo se lahko s to šolo tudi tista amaterska gledališča, ki s tolikšno ljubeznijo in skrbjo vsako leto pripravljajo nekaj predstav po naših vaseh. Prav v teh novih igralcih je verjetno bodočnost našega gledališča in vse dolge gledališke tradicije, ki jo imamo v Trstu in na Primorskem sploh.

## Nova številka mesečnika »Apindustria«

Dvomesečnik »Apindustria«, glasilo malih in srednjih industrijskih podjetij v Furlaniji-Juljski krajini, prinaša na uvodnem mestu članek Paola Stefanata, svojega glavnega in odgovornega urednika »Vsak na svojem mestu«. V članku poudarja, da morajo tako zveze podjetnikov kot sindikati v tem trenutku gospodarske krize odločno vztrajati pri svojih namenih in v svojih vlogah, namreč da težijo po zdravem gospodarstvu podjetij, da ta ne bodo postala pasivna in da ne bo naraščala brezposelnost. Ravno zaradi tega je Zveza malih in srednjih industrij odpovedala sporazum o premični draginjski lestvici. Cilj te strategije je poraz inflacije in ustvarjanje takih gospodarskih razmer, da bo možna poživitev gospodarstva, povečanje investicij in povečanje zaposlitve. Paolo Stefanato se tudi zavzema za nove odnose v industrijskih podjetjih ob spoštovanju vloge vseh partnerjev v podjetju. To velja še prav posebno za male industrije.

Sledi daljši uredniški članek, ki razlaga, da gospodarski razvoj v Furlaniji-Juljski krajini ne more več držati koraka s splošnim razvojem oziroma stanjem gospodarstva v vsej državi. Da bi premagali tako negativno tendenco, bi bilo treba usmeriti vsa razpoložljiva sredstva za pospešitev in izboljšanje produktivnih sektorjev, okrepiti dejavnost v razvoju in spodbujati nove pobude. Hkrati bi bilo treba tudi hitro boljšati socialne strukture, ki potem pozitivno vplivajo na gospodarstvo.

Nerio Tomiza poudarja v svojem članku, da bi bilo treba pobijati inflacijo z več politične volje, to se pravi z bolj odločno protiinflacijsko politiko. Po njegovem so bili produktivni sektorji v zadnjem desetletju močno zanemarjeni. Ni bilo dovolj novih investicij, pa tudi ne dovolj prenovitev že obstoječih gospodarskih oziroma industrijskih podjetij.

Flaviano De Tina piše o krizi tekstilne industrije. Spričo splošne krize ni mogoče pričakovati, pravi, da bi vsak sektor gospodarstva lahko sam rešil svoje probleme. Pri reševanju krize na tekstilnem sektorju bi morali sodelovati po mnenju avtorja poleg naporov podjetnikov in politične oblasti tudi sindikati.

Dvomesečnik objavlja tudi podatke o številkah o stanju v naši deželi, od prebivalstva do zaposlitve in drugega. Pri tem opozarja na številčno nazadovanje prebivalstva. Na posamezno družino odpadle statistično 2,76 oseb, kar je manj kot znaša povprečje v državi.

Poseben članek naglašja, da je »ombudsman«, to je pravni varuh vseh, ki se čutijo prizadeti v odnosih z državo in oblastmi, v Italiji in tudi v naši deželi zdaj že realnost.

## Razstava slovenske grafike v Trstu

Za vse likovne ljubitelje in strokovnjake je gotovo zelo pomemben dogodek odprtje razstave 11 slovenskih grafikov v umetnostni galeriji v palači Costanzo v Trstu. Pobudo za to pomembno razstavo umetnikov »ljubljsanske šole«, kot jih imenujejo, je dal muzej Revoltella, uresničila pa jo je Moderna galerija. Ta razstava je za naše razmere gotovo zelo pomembna. Ni se namreč še zgodilo, da bi si lahko ogledali in primerjali med seboj toliko že prestižnih imen slovenske grafike v našem mestu. Prav zato, ker se zavedamo kulturnega nivoja te likovne razstave, je bila za nas vse zelo huda odločitev tržaške občine, ki je prepovedala enakopravnost slovenskega jezika v primerjavi z italijanskim, kar očitno kaže, kako »odprta« je sedanja tržaška občinska uprava do Slovencev in našega jezika. Resnično se čudimo, kako morejo biti ljudje tako omejeni in ozkosrčni, da se raje sami pokažejo, kako so majhni, kot da bi dovolili našemu jeziku v Trstu enakopravnost javno, na plakatih.

Dejstvo se nam zdi že samo po sebi grozno in zato ne bomo zgubljali besed ob tem. Drži pa, da je razstava odlična priložnost, da Slovenci pokažemo, kaj veljamo na likovnem področju. Ta edinstvena razstava naj bo ne samo za naše strokovnjake in študente ter njihove likovne pro-

fesorje, ampak tudi za vse nas, lepa priložnost, ki jo moramo izkoristiti, ne samo, da s tem obogatimo našo osebno kulturo, ampak tudi zato, da s strokovnimi članki in vodenimi obiski opozorimo širšo javnost na novosti in vrednote, ki jih teh enajst umetnin prikazuje v našem mestu. Globina sporočila, tehnične novosti, svežina prijemov, z eno besedo vsa neposredna lepota teh del nas bo gotovo obogatila za težko ponovljivo izkustvo. Razstavljajo namreč ljudje, ki so priznani širom po svetu, prav je zato, da se jih spomnimo. To so: Bogdan Borčič, Jože Ciuha, Jože Horvat Jaki, Andrej Jemec, Boris Jesih, Metka Krašovec, Vladimír Makuc, Adrijana Maraž, Marjan Pogačnik, Jože Spacal in Gorazd Šefran.

—o—

### EGIPT — REVNA BOGATA DRŽAVA

■ nadaljevanje s 3. strani

diščina nepismenosti — in vse kaže, da se je pod Sadatom tak razvoj krepko začel — bi lahko spet postal to, ka je bil v nekdanjih časih, omikana, razvita in bogata država z velikim mednarodnim ugledom, ki bo lahko igrala veliko vlogo v severni Afriki in na Bližnjem vzhodu. To pa bo v veliki meri odvisno tudi od tega, kakšno bo obdobje po Sadatu.



1

# GOSPODARSKI SPORAZUMI ITALIJA - JUGOSLAVIJA - EGS

DR. EGIDIJ VRŠAJ

Danes pričnemo objavljati predavanje, ki ga je imel znani ekonomist, časnikar dr. Egidij Vršaj na italijansko-jugoslovanskem simpoziju o mednarodnih prevozi. Simpozij je bil v Beljaku na Koroškem 5. in 6. t.m. Dr. Vršaj je s svojim znanstvenim in publicističnim delom dokazal, da so mu pri srcu zlasti gospodarski odnosi in sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo in je krepitvi teh odnosov posvetil vse svoje knjige. Zadnja je izšla pred nekaj meseci.

Uredništvo

»Zelo sem vesel, da govorim na srečanju tako visoko kvalificiranih predstavnikov italijanskega in jugoslovanskega gospodarstva ter bom zadovoljen, če bo moje poročilo prineslo kako novo idejo za okrepitev gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, sosednjima in prijateljskima državama.

Za začetek analize italijansko-jugoslovanskih odnosov je koristno vključiti položaj Italije in Jugoslavije v okvir mednarodnih gospodarskih razmer.

Iz poročila Svetovne banke, ki je bilo objavljeno te dni, je razvidno, da je bila povprečna stopnja inflacije v industrializiranih državah v letu 1980 8,6% v primeri s 7% v obdobju 1976-1979. Spodbudno pa je dejstvo, da je inflacija ostala preteklo leto izpod ravni v dveh letih 1974-1975.

Protiinflacijski ukrepi so bili zlasti močni v Italiji, Franciji, Kanadi in Vel. Britaniji.

Stopnja gospodarske rasti v deželah v razvoju je bila leta 1980 trikrat večja od

stopnje rasti industrializiranih držav, to je 4,6% v primeri z 1,3% razvitih narodov.

Gospodarstva dežel v razvoju so napredovala kljub recesiji, ki je nastala v industrializiranih državah, to je kljub visokim energetskim stroškom in visokim obrestnim meram, zmanjšanemu naraščanju mednarodne trgovine ter močnemu padcu raznih primarnih proizvodov v drugi polovici leta 1980.

Italija in Japonska sta bili edini veliki državi, ki sta dosegli realno stopnjo rasti 4% v letu 1980, ali morda celo višjo.

Zanimivo je dejstvo, da je bila stopnja rasti precej visoka v deželah Vzhodne Azije in na Pacifiku, zlasti v bolj majhnih deželah, katerih gospodarstva temeljijo na izvozu.

Tudi v velikem delu dežel Severne Afrike in Bližnjega vzhoda je stopnja rasti ostala razmeroma visoka, zlasti gospodarstev Sirije in Egipta.

Ta relativni optimizem je uravnovešen s številnimi negativnimi elementi v mednarodnem gospodarskem položaju: padec cen številnih surovin v mnogih deželah s srednjim in nizkim narodnim dohodkom, naraščajoči primanjkljaj dežel v razvoju, ki morajo uvažati petrolej ter so v nevarnosti poloma na področju investicij, porast krize v najbolj revnih deželah, zlasti v pasu južno od Sahare, kjer se je narodni dohodek na prebivalca dalje znižal.

Zaradi tega svetovnega gospodarskega razvoja je prišlo v letih 1978-1980 do masovnih premikov v plačilnih bilancah s tujino.

Presežek šestih držav izvoznic petroleja s surplusom kapitalov (Irak, Kuwait, Libija, Katar, Saudska Arabija in Združeni arabski emirati) se je dvignil od 19 na preko 100 milijard dolarjev; industrializirane države so prešle od presežka 30 milijard na primanjkljaj 40 milijard; končno se je primanjkljaj nepetrolejskih držav v razvoju povečal od 26 na 70 milijard dolarjev. Celotna zadolženost držav v razvoju do tujine je leta 1980 narasla na ogromno vsoto 416 milijard dolarjev.

Od plačilnih bilanc preidimo na trgovinske bilance. Nedavno letno poročilo GATT (Splošni sporazum o tarifah in trgovini) kaže, da se je svetovna trgovina v letu 1980 povečala samo za 1,5% v primeri s 3,5% leta 1979. Porast leta 1980 je znatno nižji od povprečja v sedemdesetih letih.

Nominalno se je vrednost mednarodne trgovine povečala od 1638 milijard dolarjev v letu 1979 na približno 2000 milijard leta 1980 s porastom 20% v primeri s 26% v letu 1979. Leta 1980 je učinkoviti menjalni tečaj dolarja ostal v bistvu stalen; zaradi tega je porast vrednosti povzročilo bolj dviganje cen v proizvodnji kot pa razmah menjalnih tečajev.

Mednarodna trgovina industrijskih proizvodov se je v letu 1980 povečala za 3,5 odst. v primeri s 5,5% leta 1979; trgovina s kmetijskimi pridelki pa je strmoglavila z rastne stopnje 7% na 1%; izvoz surovega petroleja je padel za 12%, predvsem kot reakcija na povišanje cen za 160%, katero so uvedle države proizvajalke (OPEC) v letih 1979-1980.

Izvedenci izražajo zaskrbljenost tako glede boja proti inflaciji, kadar so privilegirani kratkoročni cilji namesto stabilizacijskih, kot glede popuščenja protekcionizmu, katero omejuje izmenjave ter lahko povzroči nično rast svetovne trgovine v letu 1981.

(Dalje)

## ZGODOVINSKI SIMBOL IN PRAVO SLOVENCEV

# Knežji kamen, vojvodski stol...

J. ŠAVLI

Res je, da je bila tudi hribovitost pomembna v obrambi dežele, toda napadalni narodi niso zlomili obrambe slovenskih dežel. Njihovo pot v zahodno Evropo je preprečil slovenski človek.

Potrebno bi bilo, nadalje, globlje raziskati in obdelati slovenski simbol, kot ga predstavlja lipa. Pod lipo so se zbirali slovenski starešine, se dogovarjali, odločali in razsojali. Lipe so bile simbol slovenske vaške srenje oz. sosednje po vseh slovenskih deželah. Lipe so stale po slovenskih trgih in mestih in po gradovih. Slednje znova pričajo o slovenskem duhu in zavesti plemstva, zakaj, če bi to plemstvo čutilo nemško, potem bi najbrž zasajali po gradovih hraste. Lipa je stala tudi v dvoru Turjak, dasi Prešeren poje v pesmi o Turjaški Rozamundi, da »Hrast stoji v turjaškem dvoru, vrh vzdiguje svoj v oblake.« V resnici pa je šlo za lipo. Lipovi listi krasijo še danes koroški grb.

Podoben star znak je tudi *petelinje pero*, ki so ga nosili za klobukom slovenski

kmečki puntarji. Toda zdi se, da ne gre za puntarski znak kot takšen, pač pa za star karantanski simbol. V grbu Henrika, sina in samega koroškega vojvode Majnarda, je v okrasju klobuk s čopom pete-



Iz Valvasorjeve »Slava vojvodine Kranjske« — grb Slovenske maske

linovih peres, kot že omenjeno. (48) Peresa se večkrat pojavijo tudi kot okras v štajerskih grbih, npr. na panterju v okrasju grbov rodbin Hohenberg Starhemberg ter Perneck, (49) ki so izhajale od ministerialov mejnih grofov Traungau ter še v nekaterih primerih.

Nadalje, kot simbol staroslovenskih pesmi moramo omeniti stari »krielejsone«, ki so ga slovenski ljudje peli kot hvalnico ob ustoličenju. Ivan Grafenauer pravi v svojem spisu »Ta stara velikonočna pejsen« in še kaj (Čas 36, 1942):

*Ako prevedemo besedilo koroškega ustolitvenega krielejsona, kakor ga nam po vsebini navaja Schwabenspiegel, v jezik in frazeologijo brižinskih spomenikov, dobimo same pravilne dvodelne vrstice... To dejstvo je pač kriterij za resničnost podatkov v vložku o pravicah koroškega vojvoda, hkrati pa za starost krielejsona, o katerem se tam poroča.* (50)

Ob takšni zgodovinski simboliki se človek vendarle sprašuje, kako so mogli odgovorni, kljub vsem ideologijam in kljub uveljavljanju Slovencev kot političen narod zadnjih sto let popolnoma prezreti te znake in zakaj delajo to še danes? Zakaj lahko Čehi ali Poljaki kljub socialistični ureditvi svoje države še naprej postavljajo za svoj znak zgodovinskega leva oz. orla ali Hrvatje svojo šahovnico, pri Slovencih pa so namesto zgodovinskih grbov po





- Znaš Jakec, de meni so strašno sumljivi ti pacifisti, ke delajo tiste demoštracije za mir.
- Tudi meni. Narbol je sumljivo cajt, ke se prkažejo. Pasajo mesci jn magari leta, ke ni nobenga pacifista nikjer. Jn pole kar čez nuč vse mrgoli sameh pacifistov.
- Prou res. Jest se spounem leta nazaj, kadar je bla vojska u Vietnamu, ke so se tam vojskavali Amerikanci. Kašnega hudiča u tabat delali pacifisti. De tu je umazana vojska, de tu je nevarno za tretjo svetovno vojsko jn de Vietnam ni daleč. Kadar so pej Amerikanci šli domov, je blo naenkrate vse tiho. Nobenga pacifista več, ku de be jeh pobrala kuga. Tudi tabat, kadar so z murja pobirali Vietnamske begunce, se nobeden ni več oglasu. Nanka tabat, kadar so Vietnamci pršli prfine u Padriče, ni nobeden reku, de Vietnam ni daleč.
- Ja, dougo ni blo nikjer nobenga pacifista. Tudi kadar so Rusi okupirali Češ-

ko, ni blo nikjer nobenga. Tudi kadar so Rusi okupirali Afganistan jn je zastran njih začela tam gverila. Neč — vse tiho. Nobenega pohoda za mir, nobeden ni reku, de Afganistan ni daleč, čeglih je dosti bol blizu ku Vietnam. Samo kašna izjava, de tu ni prou, po televiziji. Ma ta pravi pacifisti se niso oglasili.

- Videš, ma zdej so se spet prkazali. Zatu ke so Amerikanci znajdlji tisto neutroneško bombo. Tista bomba jema ta faler, de ubiva samo ledi, tanke jn hiše pej pesti pr miri.
- Ma kej se z drugimi raketami, tanki jn bombami ne ubiva ledi? Kej jemamo tanke jn bombnike samo za strelat zajce?
- Znaš, morbet za pacifiste je dobro samo tisto orožje ke pokonča tudi tanke jn hiše, ne samo ledi.
- Ja, hudič jeh zastopi! Ma znaš, kej je meni tudi sumljivo? De te demoštracije za mir delajo samo u kapitalističnih državah. Jest nisem še slišau, de be — postau mo reč — u Rusiji bla kašna demoštracija za mir. No ja, na rdečem trgi je res kašen demonstrirau zastran Češke. Ma aden al dva. Pr tolko meljonov Rusov je tu vselih malo. Jn tistga anga al dva so pej precej zašili. Kej be tu morbet pomenlo, de so ledje za mir samo u kapitalizmu; u socjalizmu so pej bol za vojsko?
- Ano je gvišno: u Rusiji ni smet delat manifestacije za mir. Tu lahko delaš samo u kapitalizmu.
- Ti pacifisti so res čudni ledje. Se spouneš ti na tistga angleškega ministra Čembrlena? Uan je na tisti konfarence u Minheni prepustu Češko Hitlerji jn se pole hvalu, de je rešu mir. Jn vsi časniki so tudi taku pisali.
- Ja videš. Jn prouzaprou je samo prepustu Hitlerji še tiste češke fabrike Ško-

da, kamer so delali kanone. Taku de je jemu Hitler še več orožja jn še bol koražo za začent vojsko. Še posebno, ke je vidu, de so zahodni diplomati mevže. Jn ano leto pole je začnu vojsko ses Poljsko.

- Ma prouzaprou je tudi Hitler biu pacifist. Saj je večkrat reku, de uan je vre provou ano vojsko jn de druge ne bo naredu. Ma pole je vselih začnu.
- Pej se spouneš na francoske komuniste, ke so tudi bli veliki pacifisti kadar se je Hitler prpraulau, de bo napadu Poljsko? So krčali jn pisali »porkua« jn de uani se ne bojo šli touč za Gdansk. Ma tabat sta bla Hitler jn Stalin velika prjatla!
- E, ma tudi Društvo narodov je samo zastran lubga merà pestilo, de duče okupira Abesinijo.
- Ja, ja, taku so pacifisti danes nomalo jutre nomalo dajali koražo tistem, ke so prpraulali vojsko.
- Eh, meni se zdijo ti pacifisti u zahodni Evropi strašno podobni Čembrlenu, ke ses svojimi demoštracijami dopovedavajo Brežnjevju, de se Evropa ne misle vojskavat jn de Rusi lahko brez skrbi širejo svoj realni socjalizem.
- Znaš, zdej sm se spoune, na tisti taljanski pregovor ke prave: Buh me varji prjatlov, ke sovražnikov se varjem sam.

—o—

#### SLOVENSKI KLUB

— omizje za sveže ideje, za žive stvaritve in aktualne pogovore —

vabi vse svoje zdajšnje, bivše in bodoče člane na **redni občni zbor**, ki bo v **torek, 20. X. 1981 ob 20.30** v klubskih prostorih, Ulica sv. Frančiška 20/II.

Vozni red: pregled dela, napotki za novo sezono, volitve novega odbora.

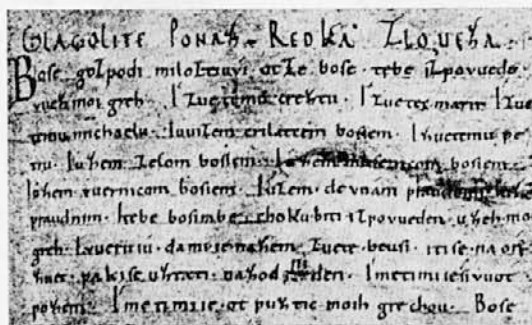
prvi svetovni vojni uvedli grb celjskih grofov, po drugi pa simbol Triglava z morjem. Samo pravega grba ne.

Kako klavrno se je uveljavila današnja simbolika, nam pove naslednje poročilo iz leta 1848:

V Ljubljani, v središču edine domala čisto slovenske dežele, so v čast marčne revolucije v začetku aprila na Gradu razobesili črno-rdečo-zlato zastavo frankfurtske Nemčije. Ko je zastava na stolpu vzplapolala, je gospod stotnik Košir zaklical na Kongresnem trgu zbrani množici »Vivat složna Nemčija« in Ljubljanci so strumno pritrtili s svojimi vivat. Po tem patriotičnem opravilu so se ljubljanski gardisti razšli po svojih krčmah. V gostilni pri Zlati zvezdi so se zbrali častniki narodne garde. Naenkrate stopi mednje skupina slovenskih visokošolcev z Dunaja, na čelu jim je bil poznejši konservativni poslanec Louvo Toman z belo-modro-rdečo zastavo v roki. (Barve slovenske narodne zastave sta na temelju barv kranjskega deželnega grba določila Anton Globočnik, poznejši poslanec katoliško-narodne stranke, ki ga je za slovenstvo pridobil njegov dijaški sostanovavec Luka Jeran, in Peter Kozler, risar prvega zemljevida slovenskih dežel ... (F. Dolinar, Odsotnost slovenske državne misli v prevratu 1918, Buenos Aires, 1972, str. 7).

Leta 1848 je bila revolucionarnost slo-

venske narodne misli lahko v tem, da so študentje prebili tradicionalna mišljenja in zanetili plamen jezikovne zavesti, s katero smo Slovenci res stopili kot narod v današnji čas. Toda posegli so po znakih, ki so jim bili najbolj pri roki, kar je za tedanje čase najbrž še zadostovalo. Vendar pa ta začetna znamenja ne predstavljajo resnične zgodovinske, politične in pravne podobe slovenstva. Največja tragedija takšnih vsebinsko okrnjenih narodnih simbolov je ta, da jih velik del slovenskih ljudi ni sprejel. Nikoli jih niso docela sprejeli Korošci, ki so v času plebiscita pretežno glasovali proti takemu kranjskemu slovenstvu. Potem, ko preverimo karantansko zgodovino ter njeno simboliko, nam postane njih ravnanje popolnoma razumljivo.



Brizinski spomeniki, rokopis, začetek pridige o pokori (10. stol.)

In kar je še resneje: Ko se slovenski ljudje branijo pred nemškonalno propagando o majhnem, nezdgovinskem in suženjskem slovenstvu, čigar prvenstven namen je vcepljanje manjvrednosti v slovenske množice v cilju potujčenja ter nemškonalnega prodora do Jadrana, jim postrežejo s prav istimi trditvami za njih hrbtom, od matičnih slovenskih ustanov, za dozdevne višje ideološke cilje. V takšnih razmerah je res nekaj izrednega, da smo se Slovenci vse do danes obdržali.

KONEC

- (48) Z. Bartsch, A. von Siegenfeld, itm.
- (49) A. von Siegenfeld, itm. str. 208, 212, 226
- (50) B. Grafenauer, Ustoličevanje... str. 160

#### POPRAVEK

Pri objavljanju študije dr. Jožka Savlija so nastale nekatere napake, ki jih zdaj popravljamo:

V 4. nadaljevanju je treba stavek ... »dasi navaja tudi češkega zgodovinarja L. Niederleja, ki pa sodi, da so bili "Slovani" v teh krajih vsaj že v 7. stoletju ... brati pravilno takole: ...vsaj že v 2. stoletju.

V 5. nadaljevanju je treba v 4. odstavku stavek ... »Goriški škof pa, ker je koroški palatin« ... brati pravilno takole: »Goriški grof pa, ker je ...«

Avtorju se za pomoti opravičujemo.